

De rol van de Jīng Luò / Meridiaan stelsel

Het meridiaanstelsel is belangrijk omdat de eerder genoemde vitale substanties middels de meridianen worden verspreid over het lichaam. Binnen de TCM kennen we 6 verschillende soorten meridianen. In A manual of Acupuncture schrijven Deadman en Al-khafaj dat de verschillende soorten meridianen, verschillende dieptes van het lichaam in beslag nemen.

Most superficial

Cutaneous regions / 12 huidzones / Shí Ēr Pí Bu

Minute collaterals /

Sinew Channels / 12 Tendino Musculaire Meridianen / Shí Ēr Jīng Jīn

Luo Connecting Channels / 15 Luò vaten / Shí Ēr Luò Mài

Primary Channels / 12 hoofd Orgaan Meridianen / Shí Ēr (Zhèng) Jīng Mài

Divergent Channels / 12 Divergente Meridianen / Shí Ēr Jīng Bié

Extraordinary Channels / 8 Extra Meridianen

Deep pathways of the Primary and Divergent Channels

Deepest¹

Extraordinary Channels / 8 Extra Meridianen

De functie van de Extra meridianen is bufferen. Wanneer meridianen te veel Qi hebben wordt het te veel in de extra meridianen ondergebracht. Is er te weinig dan kan de Qi weer terug vloeien van uit de extra meridianen. Ook verbinden ze de 12 hoofdmeridianen met elkaar. 3 van hen, Dū Mài, Rèn Mài en Chōng Mài zijn van groot belang voor de bescherming van het lichaam tegen EPF omdat deze verantwoordelijk zijn voor de doorstroming van Wèi Qi over respectievelijk de rug, borst en buik. Voor deze scriptie is dus zeker ook de Dū Mài van belang, gezien die over de rug en nek loopt. Maar ook omdat deze Dū Mài, ook wel de zee van Yáng genoemd, invloed heeft op de Yáng organen en delen van het lichaam, en ook grote invloed heeft op de Geest. De overige 5 meridianen zijn de Yīn en de Yáng Qiao mai, de Yīn en de Yáng Wèi Mài en de Rèn mai.

Divergent Channels / 12 Divergente Meridianen / Shí Ēr Jīng Bié

De divergente meridianen takken af van de hoofd meridianen, hierdoor zorgen zij ervoor dat ook Qi stroomt in delen van het lichaam waar de hoofdmeridianen niet komen. Belangrijk is te weten dat zij intern en externe Zàng Fū met elkaar verbinden en Yīn en Yáng meridianen met elkaar verbindt. Ze zijn verantwoordelijk voor de distributie van Qi en Xuè naar het hoofd/nek en het gezicht. Met betrekking tot RSI en neklachten dus iets dat niet uit het oog moet worden verloren.

Shí Ēr (Zhèng) Jīng Mài / 12 hoofd Orgaan Meridianen

In A Manual of Acupuncture wordt een beschrijving gegeven:

Er zijn 12 hoofd orgaan meridianen die verticaal, bilateraal en symmetrisch lopen. Elke meridiaan correspondeert met en verbindt zich intern met een van de 12 Zàng Fū. De meridianen die corresponderen met de Zàng zijn Yīn en de meridianen die corresponderen met Fū zijn Yáng. Er zijn 6 Yīn en 6 Yáng meridianen, 3 Yīn meridianen en 3 Yáng op de arm en 3 Yīn en 3 Yáng meridianen op het been.²

Yīn meridianen lopen vanuit de romp naar de vingers of vanuit de tenen/voet naar de romp, aan de binnenkant van de ledematen en de voorkant, de Yáng meridianen beginnen op het hoofd en stromen naar de tenen of aan de vingertoppen/hand naar het hoofd, aan de buitenkant van de ledematen en de achterkant van het lichaam m.u.v. de Wèi/maag meridiaan die aan de voorkant van het lichaam loopt. Ze hebben alleen een intern verloop (in de romp) en een extern verloop aan de oppervlakte van de lichaam en de ledematen. Als we het toch over niveaus hebben noem ik hierbij de verschillende meridianen en de bijbehorende namen en met de hoeveelheid van Qi of Xuè dat door de meridianen loopt. Je kunt zien dat Tàiyáng en Jué Yīn veel bloed en weinig Qi hebben. De anderen zijn gevuld met veel Qi. De Yáng Míng heeft veel van beiden. Een gegeven om rekening mee te houden m.b.t. de behandeling. (zie bijlage 9)

Hand Shu of Voet Zú	Kwaliteit vd energie	Orgaan	Meridiaan	Gevuld met
Shou Zú	Tàiyáng (Sterk Yáng)	Xiǎo Cháng Páng Guǎng	Jīng	Veel Xuè, weinig Qi
Shou Zú	Shǎo Yáng (Weinig Yáng)	Sān Jiāo Dǎn	Jīng	Weinig Xuè, veel Qi
Shou Zú	Yáng Míng (stralend Yáng)*	Dà Cháng Wèi	Jīng	Veel Xuè, veel Qi
Shou Zú	Tài Yīn (sterk Yīn)	Fèi Pí	Jīng	Weinig Xuè, veel Qi
Shou Zú	Shǎo Yīn (weinig Yīn)	Xīn Shèn	Jīng	weinig Xuè, veel Qi

¹ Deadman, P. et al, A manual of acupuncture, p. 12

² Deadman, P. et al, A manual of acupuncture, p. 13

Shou Zú	Juè Yīn (uitgeput Yīn)	Xīn Bao Gūn	Jīng	Veel Xuè, weinig Qi
------------	---------------------------	----------------	------	---------------------

* = geen kwaliteit maar geeft de locatie aan van de meridiaan aan de voorkant van het lichaam.

De handmeridianen zijn dus de meridianen waar de RSI/CANS klachten zich manifesteren. Het zijn de meridianen van de Long, Hart, Pericardium, Dunne darm, Driewarmer en Dikke darm. Veel RSI/CANS klachten kennen hun oorzaak in de nek. De nek is de plek waar alle meridianen van het lichaam samen komen. Dit betekent dat niet alleen meridianen van organen van de handmeridianen problemen kunnen veroorzaken. Om een voorbeeld te noemen, problemen met de lever (de lever meridiaan loopt extern van de voet naar de geslachtsdelen) uiten zich vaak in klachten aan het bovenste gedeelte/Yānge gedeelte van de gerelateerde galblaasmeridiaan die zijn verloop heeft vanaf de ogen, over het hoofd en nek naar beneden.

Luo Connecting Channels / 15 Luò vaten / Shī Wǔ Luò Mai

Elke hoofdmeridiaan (12) plus de Dū Mài en Rèn Mài (2) hebben een Luò punt vanwaar een Luò Mài loopt, of beter gezegd een Luò vat. De milt (1) heeft er nog een extra. De Luò vaten kun je vergelijken met wat wij aderen noemen. Zij verbinden het interne met het externe en de in-externe gekoppelde meridiaan en orgaan met elkaar. Er zijn 3 verschillende soorten:

De Biè Luò of slagaderen.

De Fǔ Luò of aderen en

de Sun Luò of haarvaten.

In de Su Wen lees je:

*De Luò zijn met de 365 punten verbonden en corresponderen met de 365 dagen van het jaar. De functie van de collateralen is ziekte verwekkers uit de meridianen te verdrijven en de stroom van Yīng of voedings Qi en Wèi of verdedigende Qi door het lichaam te bevorderen. Als een ziekteverwekker het lichaam aanvalt, wat Yīng en Wèi doet stagneren, verstroot het Wèi Qi zich uitwendig, terwijl inwendig het Yīng overstroomt.*³

Belangrijk is te weten dat door deze vaten Qi en Xuè door het hele lichaam worden vervoerd en dat zij een tweede barrière vormen tegen aanvallen van buitenaf. Voor de behandeling van Bi syndromen zijn dus de Luò punten van groot belang. Maar ook voor de diagnose zijn ze van belang. Maciocia citeert uit hst 10 van de Ling Shu:

*Wanneer de Luò meridianen in een toestand van exces zijn, kan men ze zien, als ze in een toestand van leegte zijn kan men ze niet zien.*⁴

Zoals gezegd, wanneer er een exces is in deze meridianen kan je op de huid gekleurde adertjes waarnemen. De kleur ervan geeft de oorzaak aan. Te wijten aan koude= groen, warmte = rood, wit kan koude of leegte aangeven. Bij chronische leegte situaties kun je merken dat de spieren zwak worden, dit doordat ze geen Qi meer ontvangen. (zie bijlage 9)

Sinew Channels / 12 Tendino Musculaire Meridianen / Shí Èr Jīng Jīn

Pirog geeft in The Practical Application of Meridian Style Acupuncture, de volgende uitleg:

*The Jīng Jīn are not meridians at all, they are tendons and muscles that look like meridians. While the main meridians are ultimately intangible energetic phenomena, the meridian sinews have a form that is quite physical, designed to reflect concrete structures on the limbs.*⁵

Hieruit wordt duidelijk dat het om spieren en pezen gaat.

*With the exception of the jing well points where they begin, the meridian sinews possess no permanent points of their own. Instead, it is assumed that they are the muscular surfaces upon which painful points manifest when trauma or exogenous pathogens attack the surface of the body. These painful points may coincide with the location of regular points on the main meridians, or they may be Ah Shī points occurring at entirely unique locations.*⁶

Deze spieren en pezen beginnen dus op het Jīng Well punt (uiteinde van de vingers en tenen) en lopen parallel aan de hoofdmeridianen. Bij trauma of EPF, ontstaan er Ah Shī ofwel pijn punten. Ook deze Jīn bevatten Wèi Qi ter verdediging.

Cutaneous regions / 12 huidzones / Shí Èr Pí Bu

De huidzones vormen de buitenste laag van het lichaam en zijn dus de eerste verdediging tegen aanvallen van buitenaf. Ze wordt in 12 zones verdeeld. Deze zones lopen ongeveer parallel aan de hoofdmeridianen.

*De huid omvat alle Luò, die zich vandaar verder verspreiden. Een ziekteverwekker die de huid aanvalt, forceert de poriën open en valt aanvankelijk de Luò aan. Raken deze vol ziekteverwekkers, dan vloeien die naar de hoofdmeridiaan over.*⁷

Het is dus van belang dat de huid goed gevoed wordt met Wèi Qi en Xuè, zodat er geen ruimte ontstaat waardoor de EPFs binnen kunnen komen. Gebeurt dit toch, dan dringt deze door naar een steeds dieper niveau, zie bovengenoemde volgorde. Als bijvoorbeeld de long goed zijn functie uitoefent van het controleren van de huid, om de poriën te sluiten, dan kan de EPF niet binnen komen. Dat geldt ook voor de organen die te maken hebben met de productie en verspreiding van de vitale substanties.

Maar als de EPF te sterk is, kan het ook voor komen dat de EPF naar binnen komt. Bij leegte gaan de poriën dus open. Je moet je voorstellen dat als in het fort de poorten open staan, de vijand vrij entree heeft. Of bij overbelasting zal de

³ Martens G. Su Wen p. 208

⁴ Maciocia, G, De Grondslagen van... p.347

⁵ Pirog, J.E., Meridian Style Acupuncture, p. 219

⁶ Pirog, J.E., Meridian Style Acupuncture, p. 221

⁷ Martens G. Su Wen p. 204

beschadiging eerder optreden. Hoe de aanval van de EPF verloopt en hoe deze vijand er uit ziet, daar gaat het volgende onderdeel over.